Dosarul nr.2-17950/20
2-20118709-12-2-28092020

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

30 iulie 2026 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Andrei Ojoga
Grefier Adrian Plugaru, Victoria Stratulat, Elena-Crăița Costin, Valentina Perjeru, Lusine Sarchisean, Laura Rotari

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 28 septembrie 2020, Iuri Sorochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, solicitând încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare din 28 septembrie 2020, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Maria Frunze.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 octombrie 2020, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 octombrie 2020, s-a prelungit termenul de înlăturare a neajunsurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 octombrie 2020, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 august 2021, Ministerul Justiției a fost atras în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 octombrie 2021, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea părții reclamante privind repunerea în termen și s-a respins excepția de tardivitate ridicată de reprezentantul părții pârâte – Uniunea Avocaților din Republica Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 octombrie 2021, s-a dispus efectuarea expertizei judiciare, fiind încredințată aceasta BIEJ Malai Andrei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2022, s-a reluat examinarea cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 decembrie 2022, s-a dispus efectuarea expertizei judiciare, fiind încredințată aceasta BIEJ Ghimp Ina.

Potrivit hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.132/8 din 02 mai 2023, s-a dispus detașarea judecătorului Maria Frunze pentru exercitarea mandatului de membru al CSM, începând cu 02 mai 2023 până la 02 mai 2029.

Potrivit fișei de repartizare din 08 iunie 2023, cauza a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 iulie 2023, s-a reluat examinarea cauzei.

La 20 septembrie 2023, partea reclamantă a depus cerere privind modificarea calității procesuale ale Ministerului Justiției din intervenient accesoriu în pârât.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 septembrie 2023, s-a admis spre examinare cererea părții reclamante privind modificarea statutului Ministerului Justiției din intervenient accesoriu în pârât, fiind stabilită Ministerului Justiției calitatea procesuală de pârât.

La 27 octombrie 2023, prin intermediul factorului poștal electronic, partea reclamantă a depus cerere completare a temeiului acțiunii.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 ianuarie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de completare a temeiului acțiunii formulată de partea reclamantă și depusă la 27 octombrie 2023.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 ianuarie 2024, s-a luat act de refuzul părții reclamante în efectuarea expertizei dispuse anterior, ținând cont de cele comunicate în cadrul ședinței de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 septembrie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reprezentantului părții pârâte – Ministerul Justiției privind invocarea excepției de tardivitate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 septembrie 2024 s-a dispus: Se respinge cererea reprezentantului părții pârâte Uniunea Avocaților din Republica Moldova privind strămutarea cauzei în baza art.43 alin.(2) lit.b) Cod de procedură civilă, ca fiind neîntemeiată. Se declină competența de la examinarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată, în favoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Se remite cauza președintelui-interimar al Judecătoriei Chișinău spre redistribuire aleatorie unui alt judecător specializat în materie de contencios administrativ.

Prin încheierea Președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, Livia Mitrofan din 25 septembrie 2024 s-a dispus redistribuirea cauzei nr.2-17950/20 prin intermediul PIGD, unui judecător specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ, pentru examinare.

Potrivit fișei de repartizare din 25 septembrie 2024, cauza a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Ina Pruteanu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 octombrie 2024 s-a constatat lipsa competenței judecătorului specializat în materie contencios administrativ la examinarea cauzei civile, dosarul fiind transmis pentru soluționarea conflictului negativ de competență Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2024 s-a constatat competența judecătorilor specializați în materie de drept comun din cadrul Judecătoriei Chișinău, la judecarea cererii de chemare în judecată înaintată de Iuri Sorochin împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată, cauza civilă fiind remisă spre examinare conform competenței la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecătorului specializat în materie civilă de drept comun.

Dosarul civil nr.2-17950/20 a fost recepționat de către echipa judecătorului Andrei Ojoga la data de 11 noiembrie 2024.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 noiembrie 2024, s-a reluat examinarea cauzei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2026, s-a admis cererea reprezentantului părții reclamante; s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de Stat, să-i restituie lui Iuri Sorochin sumele de: 10000 lei achitată cu titlu de taxă de stat în baza chitanței de plată nr.USI8-F600 din 08 februarie 2019, prestator ÎS Poșta Moldovei; 5000 lei achitată cu titlu de taxă de stat în baza chitanței de plată fără număr (data 08/02/2019 10:56) din 08 februarie 2019, prestator ÎS Poșta Moldovei; 10000 lei achitată cu titlu de taxă de stat în baza chitanței de plată nr.1UI8-F600 din 08 februarie 2019, prestator ÎS Poșta Moldovei; 100 lei achitată cu titlu de taxă de stat în baza chitanței de plată nr.0H46-K600 din 04 noiembrie 2019, prestator ÎS Poșta Moldovei.

Argumentele participanților la proces

Argumentele părții reclamante

În perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, Sorochin Iuri nu a avut posibilitate de a profesa avocatura. Una din subdiviziunile Uniunii Avocaților a emis o hotărâre prin care s-a îngrădit lui Sorochin Iuri admiterea în profesie de avocat. Hotărârea menționată a fost ulterior anulată de către instanța de judecată ca fiind ilegală. Prin manipulări și acțiuni ilegale (atacarea hotărârii peste termen) hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă la data de 21 septembrie 2016. Chiar și așa Uniunea Avocaților încă o perioada folosind situațiile de serviciu și legăturile cu factori de decizii din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, au continuat să îngrădească posibilitatea lui Sorochin Iuri de a primi licența de avocat și, implicit, de a profesa avocatura până la data de 02 iulie 2017. Astfel, Uniunea Avocaților prin reprezentanții săi, urmare a acțiunilor ilegale ale acestora, se face vinovată de faptul că Sorochin Iuri a fost ilegal privat de posibilitate de a profesa avocatura pe perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017 și a fost privat de posibilitate de a obține profituri urmare a desfășurării activității de avocat fapt ce a cauzat acestuia un prejudiciul material și moral considerabil.

Profitul ratat constă în recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut în condiția obținerii și activării în baza licenței de avocat din data 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, or de la data obținerii licenței de avocat până în prezent și anume în perioada. Potrivit Curții Europene o justiție efectivă înseamnă restabilirea drepturilor încălcate și recuperarea prejudiciilor persoanei până când aceasta nu mai suferă din vina altuia, or Sorochin Iuri în continuare avocat nu poate să rămână prejudiciat în propriul adevăr. Legea veche art.610, 611 Cod civil, Legea nouă art.19 alin.(2), 934, 936, 2029 Cod civil.

Profitul ratat estimat la suma de 2514395,70 euro. Această sumă a fost obținută de la Serviciul Fiscal de Stat pe lângă Ministerului Finanțelor din 23 octombrie 2017 an. Nr.26-15/1-13/7442, unde în răspunsul oficial a fost prezentată informația veridică cât primește un avocat pe teritoriul Republicii Moldova pentru perioada de 2010-2016.

Anul 2010 - 2360950 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2010, 1 euro - 12,3023 lei), 2360950 (lei) / 12,3023 (lei - 1 euro) = 191911,26 euro. Din cauza că Uniunea Avocaților nu a admis pe Sorochin Iuri în profesia de avocat, ultimului i-a fost încălcat dreptul de a profesa din 15 noiembrie 2010 și suma care urmează a fi calculată este de 1 lună și 15 zile ceia ce constituie 23988,90 euro.

Anul 2011 - 3471138 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2011, 1 euro - 15,0737 lei), 3471138 (lei) / 15,0737 (lei - 1 euro) = 230277,76 euro.

Anul 2012 - 3137857 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2012, 1 euro - 15,9967 lei), 3137857 (lei) / 15,9967 (lei - 1 euro)=196156,52 euro.

Anul 2013 - 5855697 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2013, 1 euro - 17,9697 lei), 5855697 (lei) / 17,9697 (lei - 1 euro) = 325865,03 euro.

Anul 2014 - 11951311 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2014, 1 euro - 18,9966 lei), 11951311 (lei) / 18,9966 (lei - 1 euro) = 629128,95 euro.

Anul 2015 - 11590502 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2015, 1 euro - 21,4779 lei), 11590502 (lei) / 21,4779 (lei - 1 euro) = 539647,82 euro.

Anul 2016 - 6929067 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit curs oficial 31 decembrie 2016, 1 euro - 20,8895 lei), 6929067 (lei) / 20,8895 (lei - 1 euro) = 331700,95 euro.

Calculele profitului ratat: 23988,9 euro + 230277,76 euro + 196156,52 euro + 325865,03 euro + 629128,95 euro + 539647,82 euro + 331700,95 euro = 2276765,93 euro.

Total pentru perioada de 15 noiembrie 2010 – 31 decembrie 2016 valoarea profitului ratat a lui Sorochin Iuri constituie: 2214379,50 euro.

Conform informației obținută de la Serviciul Fiscal de Stat pe lângă Ministerul Finanțelor din data de 05 octombrie 2018 cu Nr.26-15/1-13/12385 oficial este declarat de către avocat pentru anul 2017, suma de 9 mln. 700 de mii lei.

Anul 2017 - 9700000 lei echivalentul (Banca Națională a Moldovei a stabilit 31 decembrie 2017, 1 euro - 20,4099 lei), 9700000 (lei) / 20,4099 (lei - 1 euro) = 475259,55 euro.

Din cauza că Sorochin Iuri a primit licența de avocat la data de 02 iulie 2017, reiese că suma menționată urmează a fi calculată pentru perioada de 6 luni. Dacă anul 2017 are 12 luni - pentru o lună reiese suma 39604,96 euro. Din cauza că 6 luni nu a fost eliberată licența de avocat în 2017, înseamnă ca suma de 39604,96 euro se înmulțește cu 6 (luni) = 237629,77 euro.

Din cauza că Uniunea Avocaților din 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017 nu a dat posibilitate de a profesa lui Sorochin Iuri a fost pricinuit un prejudiciu (profitul ratat) de către pârât în sumă de 2514395,70 euro.

Reclamantul Sorochin Iuri în mod prealabil i-a solicitat pârâtului Uniunea Avocaților achitarea prejudiciilor cauzate (materiale și morale, etc.).

Suma prejudiciului material în mărime de 2514395,70 euro se motivează prin informația obținută de la Serviciul Fiscal de Stat pe lângă Ministerului Finanțelor din 23 octombrie 2017, Nr.26-15/1-13/ și informației obținută de la Serviciul Fiscal de Stat pe lângă Ministerului Finanțelor din data de 05 octombrie 2018 cu nr.26-15/1-13/12385.

Suma prejudiciului moral în mărime de 100000 euro se motivează prin suferințele psihice suportate urmare dosarelor penale inventate de către Uniunea Avocaților cu suportul fostului ministru al justiției Cebotari Vladimir. Retrăirile și starea psiho-emoțional afectată la efectuările percheziților. Cuantumul prejudiciului moral rezultă din intensitatea suferințelor psihice, relația de afecțiune, de reputația pierdută, durata de timp și comportamentul Uniunii Avocaților. Mai mult ca atât, Sorochin Iuri a fost nevoit să lase doctorantura efectuată la ASEM, din lipsa mijloacelor bănești (lipsa licenței de avocat) și din lipsa viitorului în Republica Moldova.

În temeiul art.1398 alin.(1) Cod civil care prevede că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial (profitul ratat), cât și în

virtutea raportului obligațional conform art.512 Cod civil, pârâtul Uniunea Avocaților urmează să repare față de Sorochin Iuri toate prejudiciile cauzate.

Având în vedere neexecutarea obligației de reparare a prejudiciilor și apariția litigiului între părți, în temeiul art.10 alin.(1) Cod civil, reclamantul Sorochin Iuri își exercită și realizează apărarea drepturilor civile pe cale judiciară prin depunerea prezentei acțiunii în judecată și solicitarea admiterii ei pe deplin.

Reclamantul solicită admiterea acțiunii și încasarea de la Uniunea Avocaților în beneficul lui Sorochin Iuri prejudiciului material cauzat în sumă de 2514395,7 euro, prejudiciului moral în sumă de 100000 euro și cheltuielile de judecată și a repune în termen.

Argumentele părții pârâte - Uniunea Avocaților din Republica Moldova – referință depusă la 27 noiembrie 2020 (f.d.59-66, vol.I)

Din acțiunea depusă de către Sorochin Iuri și materiale atașate, constată că la 04 octombrie 2010 reclamantul a înaintat cerere privind admiterea la examenul de licențiere a profesiei de avocat.

La data de 28 octombrie 2010, a avut loc prima probă la examenul de calificare, iar prin Hotărârea Comisiei de Licențiere nr.18 din aceiași dată, a fost admis la susținerea probei a II-a.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere nr.19 din 15 noiembrie 2010, Sorochin Iuri nu a fost admis în profesia de avocat, acumulând 46,27 puncte.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, s-a anulat parțial hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.19 din 15 noiembrie 2010 în partea neadmiterii candidatului Sorochin Iuri în etapa a treia a examenului în profesia de avocat și s-a dispus admiterea acestuia în profesia de avocat, ca candidat care a susținut examenul de calificare a profesiei de avocat. Executarea hotărârii a fost pusă în sarcina Ministerului de Justiție, servind temei de eliberare lui Sorochin Iuri a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

Împotriva hotărârii primei instanțe, la data de 10 aprilie 2011, Uniunea Avocaților a declarat recurs.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2011, s-a admis recursul declarat de Uniunea Avocaților, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 aprilie 2012, acțiunea a fost admisă parțial. S-a anulat în parte hotărârea nr.19 din 15 noiembrie 2010 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, prin excluderea din pct.II al hotărârii în partea neadmiterii lui Sorochin Iuri la a treia etapă a examenului de calificare în profesia de avocat. S-a obligat Comisia de licențiere a profesiei de avocat să-l admită pe Sorochin Iuri la etapa examenului de calificare în profesia de avocat (proba verbală). În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, Sorochin Iuri a contestat-o cu recurs.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2012, s-a respins cererea de recurs depusă de Sorochin Iuri și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 aprilie 2012.

La 07 decembrie 2012, Sorochin Iuri a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Sorochin Iuri.

La 12 august 2013, Sorochin Iuri a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013, s-a respins recursul declarat de Sorochin Iuri și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013.

La 10 iunie 2016, agentul guvernamental - Gurin Marin, a depus cerere de revizuire în temeiul art.449 lit.g) Cod de procedură civilă, solicitând admiterea acesteia și recunoașterea expresă a violării drepturilor reclamantului garantate de articolul 6§1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție și, după caz, acordarea satisfacției echitabile pentru violarea constatată.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 22 iunie 2016, a fost admisă cererea de revizuire a Agentului Guvernamental, fiind casată decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013, cu reținerea în Curtea Supremă de Justiție a pricinii civile pentru rejudecarea recursului declarat de Sorochin Iuri împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013, în alt complet de judecată.

De asemenea, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, a fost admisă cererea de recurs declarată de Sorochin Iuri. S-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013, decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2012, hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 aprilie 2012, decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2011 și s-a menținut în vigoare hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011.

Concomitent, s-a recunoscut violarea drepturilor lui Sorochin Iuri garantate de Articolul 6 §1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a articolului 1 din protocolul nr.1 la Convenție. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Sorochin Iuri cu titlu de satisfacție echitabilă pentru violarea constatată suma de 20000 lei.

În legătură cu circumstanțele desfășurate, reclamantul Sorochin Iuri pretinde că în perioada 15 noiembrie 2010 - 02 iulie 2017, nu a avut posibilitatea de a profesa avocatura și a fost privat de posibilitatea de a obține profituri de pe urma acesteia, fapt ce i-a cauzat un prejudiciu material și moral considerabil.

Așadar, cu trimitere la prevederile articolelor 19 alin.(2), 934, 936, 1398 și 2029 din Codul civil, reclamantul consideră că în partea reparării prejudiciului material cauzat, acesta se compune din profitul ratat, care constă în recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut în condiția obținerii și activării în baza licenței de avocat în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, prejudiciu pe care îl estimează la suma de 2514395,70 euro.

Calculul sumei indicată mai sus, se bazează pe informațiile obținute din răspunsurile Serviciului Fiscal de Stat nr.26-15/1-13/7442 din 23 octombrie 2017 și nr.26-15/1-13/12385 din 05 octombrie 2018, în care se indică cel mai mare venit declarat de către un avocat, în perioada anilor 2010 - 2017.

La acest compartiment, menționează că în conformitate cu prevederile art.1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În sensul normei de drept citate, reclamantul Sorochin Iuri a invocat că în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017 nu a avut posibilitatea de a profesa avocatura, deoarece una din subdiviziunile Uniunii Avocaților a emis o hotărâre (nr.19 din 15 noiembrie 2010) prin care i s-a îngrădit dreptul de a fi admis în profesia de avocat, care fiind anulată de către instanța de

judecată ca fiind ilegală, prin manipulări si acțiuni ilegale (atacarea hotărârii peste termen), a devenit definitivă și irevocabilă doar la data de 21 septembrie 2016.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu este de acord cu invocările reclamantului la capitolul dat, deoarece nu au fost prezentate careva probe, corespunzător prevederilor art.117 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care ar servi la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile înaintate. Or, în speță nu s-a făcut trimitere la nici o normă legală în baza căreia s-ar putea constata, că prin contestarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, chiar dacă acest lucru s-a făcut peste termen, s-ar angaja în vreun fel răspunderea Uniunii Avocaților, care în realitate, și-a valorificat doar dreptul de atac al hotărârii pronunțate pe caz, potrivit dispozițiilor art.56 alin.(1) Cod de procedură civilă (să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă), iar soluția care în final a fost adoptată, aparține instanței de judecată. Prin urmare, consideră că insinuările formulate în acest caz, vin în contradicție cu reglementările conținute în art.1998 alin.(2) Cod civil, în conformitate cu care, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Mai mult ca atât, acestea contravin și constatărilor consemnate în decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, potrivit cărora: instanța de apel anulând hotărârea primei instanțe prin admiterea unui recurs tardiv, a dispus exproprierea reclamantului fără motive legale, de dreptul de a practica profesia de avocat, comițând o eroare judiciară, ce constituie un viciu fundamental - nerespectarea principiului protecției dreptului de proprietate. Drept consecință, instanța de recurs a concluzionat că prin decizia pronunțată de Curtea de Apel Chișinău lui Sorochin Iuri i-au fost încălcate drepturile sale garantate de art.6 din Convenție și art.1 Protocolul nr.1 la Convenție.

Prin urmare, consideră că în speța dată, instanța de judecată nu este legată în vreun fel de invocările reclamantului, odată ce art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, reglementează expres, că faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În acest context, menționează că în cazul dat, instanța de judecată deja a constatat că pentru încălcarea prevederilor Convenției CEDO, răspunderea îi aparține statului în persoana Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor și nicidecum Uniunii Avocaților, care nu poartă vreo responsabilitate pentru încălcările de legalitate ce au fost constatate.

În temeiul prevederilor de mai sus, Uniunea Avocaților din RM se vede îndreptățită de a invoca constatările expuse în decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 și în partea pretențiilor formulate de reclamant, cu privire la compensarea prejudiciului material și moral. Or, în contradictoriu cu faptele reținute printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, reclamantul solicită încasarea unor sume disproporționale în acest caz, fără a demonstra în ce măsură prejudiciul solicitat depășește compensația care i s-a acordat anterior cu titlu de satisfacție echitabilă.

În acest sens, ține să atragă atenția instanței de judecată asupra faptului că prin decizia nominalizată, reclamantului Sorochin Iuri i s-a acordat deja o compensație bănească, drept remediu al încălcării drepturilor sale prevăzute de art.6 §1 și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, însă dânsul o solicită repetat prin intermediul prezentei cereri de chemare în judecată, deși nu neagă, că a beneficiat de restabilirea drepturilor încălcate.

Deși reclamantul solicită în acțiune încasarea unor sume exorbitante cu titlu de compensare a daunelor cauzate, această stare de lucruri nu demonstrează, că dânsul nu a beneficiat în deplină măsură de restabilirea/remedierea drepturilor încălcate. Or, în decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, nu se face vreo referire la faptul că suma de 20000 lei - acordată cu titlu de satisfacție echitabilă, ar compensa doar în parte prejudiciul cauzat prin încălcările constate.

La acest capitol urmează de precizat, că acordarea sumei de 20000 lei, a fost motivată de către instanța de judecată prin faptul că: „[...] o recunoaștere a încălcării însoțită de o procedură de remediere constituie prin sine o satisfacție parțială care poate să diminueze valoarea prejudiciului (mutatis mutandis Tahsin Acar v Turkey, no.26307/95 §§75-77, ECHR 2003-VI)".

Cu referire la cuantumul prejudiciului material, pe care îl solicită reclamantul sub formă de venit ratat, menționează de asemenea că, Sorochin Iuri pretinde la compensații bănești pentru perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, egale cu cel mai mare venit declarat de către un avocat din Republica Moldova în limitele de timp nominalizate, fără a demonstra în ce măsură profitul pe care l-a indicat în cererea de chemare în judecată, acesta din urmă, ar fost capabil să-l poată obține în realitate. Or, dacă reclamantul solicită recuperarea onorariilor pe care acesta le-ar fi putut încasa în condiția desfășurării activității în baza licenței de avocat începând cu data de 15 noiembrie 2010, este absolut logic, că și estimarea veniturilor pe care dânsul ar fi fost în măsură să le realizeze, putea fi justificată prin Declarațiile cu privire la impozitul pe venit (forma DAJ-17), întocmite pentru perioada anilor 2017, 2018 și 2019 - în care dânsul a activat efectiv în calitate de avocat.

Reieșind din cele expuse, Uniunea Avocaților din RM apreciază pretențiile reclamantului formulate cu acest titlu ca fiind neîntemeiate, odată ce acestea nu se bazează pe datele privind activitatea lui Sorochin Iuri după data obținerii licenței de avocat (30 iunie 2017), în corespundere cu care instanța ar putea în mod temeinic să concluzioneze că, hotărârea care se solicită a fi pronunțată în sensul dat, nu va duce la o îmbogățire nejustificată a reclamantului.

În această ordine de idei, concluzionează că în partea ce privește prejudiciul material solicitat, acesta constă din venitul ratat pe care reclamantul Sorochin Iuri pretinde că l-ar fi înregistrat, însă ținând cont de faptul că veniturile unui avocat depind de mai mulți factori (de ex.: calificarea și experiența profesională), consideră că și instanța de judecată nu este competentă să speculeze cu privire la rezultatele activității reclamantului în cazul în care încălcările nu s-ar fi produs și nici să calculeze veniturile care le-ar fi obținut în cazul în care acesta din urmă, și-ar fi desfășurat activitatea în mod normal (a se vedea, mutatis mutandis, Dragomir c. României, nr.31181/03, §27, 21 octombrie 2008, și SC Bartolo Prod Corn SRL și Botomei c. României, nr.16294/03, §60, 21 februarie 2012). Prin urmare, Uniunea Avocaților din Republica Moldova solicită respingerea capătului de cerere cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 2514395,70 euro.

În ceea ce privește solicitarea de compensare a prejudiciului moral, Uniunea Avocaților admite că reclamantul Sorochin Iuri a suferit un prejudiciu moral - în legătură cu încălcările constatate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, însă acesta din urmă, în mod echitabil a fost compensat prin decizia respectivă a instanței de judecată.

Concluzionând, cu referire la argumentele și normele de drept invocate, Uniunea Avocaților din Republica Moldova solicită respingerea acțiunii înaintată de către Sorochin Iuri, ca fiind lipsită de temei.

Argumentele părții pârâte - Uniunea Avocaților din Republica Moldova – referință suplimentară depusă la 09 noiembrie 2021 (f.d.1-5, vol.II)

Conform cererii de chemare în judecată a lui Sorochin Iuri se susține că, în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017 acesta nu a avut posibilitatea de a profesa avocatura, subliniind că una din subdiviziunile pârâtului a emis o hotărâre prin care s-a îngrădit reclamantului admiterea în profesia de avocat, hotărâre care a fost ulterior anulată de către instanța de judecată. Invocă reclamantul că anume din cauza unor pretinse manipulări și acțiuni ilegale (atacarea hotărârii peste termen), hotărârea instanței de judecată a devenit irevocabilă la 21 septembrie 2016. În continuare reclamantul susține că pârâtul încă o perioadă folosind situațiile de serviciu și legăturile cu factorii de decizii din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a continuat să îngrădească posibilitatea reclamantului de primi licența de avocat. Astfel reclamantul invocă că, pârâtul prin reprezentanții săi a privat reclamantul de posibilitatea de a profesa avocatura în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017 și de posibilitatea de a obține profituri urmare a desfășurării activității de avocat. Profitul ratat invocat de reclamant ar consta din recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut.

Față de cele invocate de reclamant subliniază următoarele. Pretinsele manipulări și acțiuni ilegale (atacarea hotărârii peste termen) nu sunt decât speculații pe care le face reclamantul, fără a indica exact acțiunile ilicite ale pârâtului, or depunerea cererii de apel împotriva unei hotărâri judecătorești reprezintă un drept al părților unui litigiu și ține de obligația instanței de judecată să examineze astfel de cereri. Dreptul de a depune cereri în instanțele de judecată nu poate fi îngrădit, acesta reprezentând expresia unui drept general la petiționare și valorificarea dreptului de acces la un tribunal. Desigur că acest drept poate fi condiționat de anumite cerințe legale, proporționale necesare într-un stat democratic, iar respectarea acestor cerințe revine autorităților investite cu examinarea unor astfel de cereri. În speță, reclamantul nu a arătat în ce constă fapta ilicită a pârâtului și de ce consideră că aceasta este ilicită. În cazul exercitării abuzive a drepturilor procesuale de către părțile unui litigiu, revine instanței de judecată sarcina de a pune capăt acestui abuz de drepturile procesuale. În speță, nu a exista un abuz al drepturilor procesuale și nici nu se poate imputa pârâtului admiterea spre examinare de către instanța de apel a unei cereri considerate drept tardivă.

În acest context, subliniază că la pagina 5, 6 și 7 din decizia Curții Supreme de Justiție nr.3r-145/16 din 21 septembrie 2016 (irevocabilă) se reține anume vinovăția instanțelor de judecată naționale la încălcarea drepturilor fundamentale ale reclamantului, garantate de art.6 §1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților omului (CEDO) și a art.1 al Protocolului 1 la aceasta, Colegiul consideră că în cazul din speță, sunt prezente circumstanțe esențiale și imperative ce vizează încălcarea drepturilor fundamentale ale lui Sorochin Iuri garantate de articolul 6 §1 din Convenție și articolul 1 din Protocolul nr.1, încălcare care constituie un viciu fundamental comis de instanțele de judecată la pronunțarea hotărârilor pe cauză. Urmare a celor menționate, Colegiul constată că prin nerespectarea procedurii corespunzătoare și admiterea recursului tardiv, de către Curtea de Apel Chișinău, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil al reclamantului Sorochin Iurii prevăzut de art.6 §1 din Convenție, care a obținut o hotărâre definitivă. Colegiul conchide că, instanța de apel anulând hotărârea primei instanțe prin admiterea unui recurs tardiv, a dispus exproprierea reclamantului fără motive legale, comițând o eroare judiciară, ce constituie un viciu fundamental nerespectarea principiului protecției dreptului de proprietate. Drept consecință instanța de recurs consideră că, prin decizia pronunțată de Curtea de Apel Chișinău lui Sorochin Iuri i-au fost încălcate drepturile sale garantate de art.6 din Convenție și art.1 Protocolul nr.1 la Convenție.

Astfel, se constată în mod irevocabil că încălcarea drepturilor fundamentale ale reclamantului a avut loc prin încălcările comise de instanțele de judecată la emiterea

următoarelor decizii: decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2011 prin care a fost admis recursul declarat de pârât împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 aprilie 2012 prin care a fost rejudecată cauza și a fost obligată Comisia de Licențiere a profesiei de avocat să-l admită pe reclamant la etapa a treia a examenului de calificare în profesia de avocat, decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2012 prin care s-a respins cererea de recurs a reclamantului, încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013 prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de revizuire a reclamantului.

Așadar, faptul că hotărârea a devenit irevocabilă abia la data de 21 septembrie 2016 nu constituie vina pârâtului, ci a instanțelor de judecată naționale, fapt constatat în mod irevocabil, și pentru care reclamantul a fost despăgubit cu o sumă de 20000 lei, sumă care nu a fost contestată de reclamant.

În ceea ce privește alegațiile reclamantului precum că, pârâtul încă o perioadă folosind situațiile de serviciu și legăturile cu factorii de decizii din cadrul Ministerului Justiției a Republicii Moldova a continuat să îngrădească posibilitatea reclamantului de a primi licența de avocat, consideră că acestea reprezintă la fel simple declarații nesusținute de nici un argument sau dovadă, reclamantul speculând cu privire la anumite acțiuni care ar fi întârziat eliberarea licenței de avocat. În acest sens, nu există nici o dovadă care să poată confirma cele invocate de reclamant și instanța trebuie să le respingă drept neîntemeiate. Eliberarea licenței de avocat ține de competența Ministerului Justiției al Republicii Moldova, conform art.22 al Legii nr.1260/2002. Conform dispozitivului Hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011 executarea hotărârii date a fost pusă în sarcina Ministerului Justiției al Republicii Moldova, a pune executarea hotărârii în cauză în sarcina Ministerului Justiției al Republicii Moldova și servește temei de eliberare lui Sorochin Iuri a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

În cazul în care reclamantul consideră că a fost încălcat termenul rezonabil pentru executarea hotărârii date din data de când a devenit irevocabilă (21 septembrie 2016) până la data eliberării licenței (30 iunie 2017), reclamantul poate face uz de prevederile Legii nr.87/2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Conform art.2 alin.(1) al acestei legi, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Conform art.5 alin.(1) al aceleiași legi, (1) în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Totodată, se reține că în privința încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei reclamantului privind admiterea în profesia de avocat în perioada noiembrie 2010 până la data de 21 septembrie 2016, reclamantul a făcut uz de prevederile Legii nr.87/2011 și prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.2a-4138/18 din 12 decembrie 2018 i-a fost adjudecat, în contul acordării unei satisfacții echitabile pentru prejudiciul moral cauzat, suma de 50000 lei. În privința încasării prejudiciului material reclamantul nu a formulat pretenții, deși putea să o facă. Prejudiciul în

sumă de 50000 lei a fost executat în termen rezonabil. În acest sens a se vedea anexată decizia Curții Supreme de Justiție nr.2ra-1391/2020 din 21 octombrie 2020.

Cu privire la posibilitatea de a profesa avocatura în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, posibilitatea de a obține profituri urmare a desfășurării activității de avocat și recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut, consideră că alegațiile reclamantului în această privință sunt nefondate.

Astfel, dreptul de a exercita profesia de avocat apare doar în condițiile art.12 al Legii nr.1260/2002, adică după primirea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, depunerea jurământului și înregistrarea unei forme de organizare a activității de avocat, (1) pentru desfășurarea activității de avocat, solicitantul care a susținut examenul de calificare adresează o cerere scrisă ministrului justiției privind eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. (2) După primirea licenței, avocatul este în drept să desfășoare activitatea de avocat doar după: a) depunerea jurământului; b) înregistrarea unei forme de organizare a activității de avocat în condițiile art.32.

În consecință, pârâtul nu poate decide și nu are competența necesară pentru a decide în privința eliberării licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, singurul act care oferă dreptul de a practica avocatura, precum și nici nu a intervenit în acest proces, ceea ce determină netemeinicia pretențiilor formulate împotriva pârâtului privind îngrădirea dreptului de a profesa avocatura.

Mai mult, consideră că îngrădirea acestui drept de către pârât poate avea loc doar în condițiile în care reclamantul dispunea deja de acest drept, contrar speței examinate de instanța de judecată, din care rezultă că licența pentru exercitarea profesiei de avocat a fost eliberată de Ministerul Justiției la data de 30 iunie 2017, iar forma de exercitare a activității de avocat a fost înregistrată la 10 iulie 2017 (a se vedea anexat poziția 2167 din Registrul Cabinetelor avocaților și Birourilor asociate de avocați). Chiar instanța de judecată menționează la pagina 7 al deciziei Curții Supreme de Justiție nr.3r-145/16 din 21 septembrie 2016 că, reclamantul obținuse dreptul de a practica profesia de avocat prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, urmând ca aceasta să fie pusă în executare de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova prin eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. Instanța de fond a dispus astfel anularea parțială a hotărârii nr.19 din 15 noiembrie 2010 a Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat în partea neadmiterii reclamantului la etapa a treia a examenului de calificare în profesia de avocat și a dispus, prin efectul hotărârii judecătorești, admiterea reclamantului în profesia de avocat. În consecință, dacă dreptul de a practica profesia de avocat a fost obținut prin efectul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, devenită definitivă la 21 septembrie 2016, atunci anume de la acest din urmă termen urmează a fi calculat un eventual prejudiciu al reclamantului. Cu privire la lipsa de vinovăție a pârâtului și lipsa unor fapte ilicite ale pârâtului ce ține de punerea în executare a acestui drept obținut de reclamant definitiv la 21 septembrie 2016 a relatat anterior, specificând competența Ministerului Justiției în această sferă și dreptul reclamantului de a solicita recuperarea prejudiciilor morale, materiale, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată în temeiul dispozițiilor Legii nr.87/2011.

Cu privire la posibilitatea obținerii de către reclamant a unui profit în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, urmare a desfășurării activității de avocat și recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut, elocvente sunt raționamentele din pagina 7 a deciziei Curții Supreme de Justiție nr.3r-145/16 din 21 septembrie 2016, or, prin admiterea unui recurs tardiv, Sorochin Iuri a fost lipsit de proprietatea sa fără nici un temei legal, aceasta fiind o violare

a dreptului la proprietate garantat de articolul 1 Protocolul nr.1 al Convenției, care stipulează că orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

În acest sens, Curtea Europeană a explicat că, noțiunea de bunuri din art.1 al Protocolului nr.1 are o semnificație autonomă și în mod evident nu se limitează numai la proprietatea asupra unor bunuri corporale.

Astfel, în cauza Buzescu c. României, Curtea a reținut, de asemenea, că se înscrie în noțiunea de „bun" clientela reclamantului care era legată de practica sa ca avocat și pe care a fost în măsură să o „exploateze" ca avocat. Curtea a reținut că, aplicabilitatea art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție se extinde la exercitarea profesiei de avocat și la reputația aferentă, avându-se în vedere că acestea sunt entități de o anumită valoare care au în multe privințe, natura drepturilor private și astfel constituie beneficii, reprezentând bunuri în sensul acestei prevederi.

Colegiul conchide că, instanța de apel anulând hotărârea primei instanțe prin admiterea unui recurs tardiv, a dispus exproprierea reclamantului fără motive legale, comițând o eroare judiciară, ce constituie un viciu fundamental nerespectarea principiului protecției dreptului de proprietate.

Drept consecință instanța de recurs consideră că, prin decizia pronunțată de Curtea de Apel Chișinău lui Sorochin Iuri i-au fost încălcate drepturile sale garantate de art.6 din Convenție și art.1 Protocolul nr.1 la Convenție.

Analizând constatările deciziei date subliniază că, dreptul de practica profesia de avocat obținut de reclamant prin efectul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, a fost violat prin admiterea unui recurs tardiv, astfel reclamantul fiind lipsit de proprietatea sa („exproprierea reclamantului fără motive legale"), aceasta fiind o violare a dreptului la proprietate, garantat de articolul 1 Protocolul nr.1 al Convenției. În acest context, conform deciziei CSJ nr.3r-145/16 din 21 septembrie 2016, constatarea încălcării dreptului de proprietate, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească atât cât este posibil situația existentă înaintea încălcării. Față de cele expuse Colegiul consideră necesar de a aplica art.41 al Convenției, care prevede că, la constatarea încălcării dispozițiilor Convenției și a Protocoalelor sale, poate fi acordată o satisfacție echitabilă, pentru a restabili atât cât este posibil situația existentă înaintea încălcării. În consecință, prin decizia CSJ nr.3r-145/16 din 21 septembrie 2016 a fost acordată o satisfacție echitabilă pentru încălcarea dreptului de proprietate – dreptul de a practica profesia de avocat - prin admiterea unui recurs tardiv și consecințele ce au urmat acestei erori judiciare până la data de 21 septembrie 2016, precum și au fost casate deciziile Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2011 și din 25 octombrie 2012, hotărâre Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 24 aprilie 2012 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2013. În acest mod, CSJ prin decizia sa nr.3r-145/16 din 21 septembrie 2016 a restabilit la data de 21 septembrie 2016 situația existentă înaintea încălcării dreptului reclamantului de a practica profesia de avocat, oferind cu titlu de satisfacție echitabilă suma de 20000 lei. Acordarea acestei satisfacții echitabile acoperă și exclude pe viitor orice pretenții de recuperare a prejudiciului ale reclamantului care rezultă din încălcarea dreptului său de a practica profesia de avocat, drept obținut în virtutea efectul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011.

În același timp, atunci când reclamantul pretinde ratarea unui posibil profit și recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut, instanța de judecată trebuie să pună în valoare considerentele din cauza Buzescu c. României în care noțiunea de „bun" are la bază clientela reclamantului strâns legată de practica sa ca avocat și pe care a fost în măsură să o „exploateze" ca avocat. În speță, reclamantul nu a desfășurat activitate de avocat și, implicit, nu poate pretinde

că înainte de obținerea dreptului de a practica profesia de avocat a avut o clientelă pe care ar fi exploatat-o în calitatea sa de avocat. Curtea a reținut, de asemenea, că aplicabilitatea art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție se extinde la exercitarea profesiei de avocat și la reputația aferentă acesteia, iar în lipsa unui activități de avocat, în speță, reclamantul nu este în măsură să invoce existența unei reputații care să rezulte din exercitarea profesiei de avocat, or anume reputația avocatului este premisa pentru existența clientelei sale. În lipsa activității anterioare de avocat, lipsa implicită a unei reputații profesionale a avocatului, nu se poate pretinde la existența unei clientele, prezența căreia să indice la existența unor beneficii de o anumită valoare. În lipsa acestor elemente care să preceadă obținerea dreptului de a practica profesia de avocat, reclamantul nu este în măsură să justifice existența unui „bun" în sensul CEDO, implicit să pretindă la recuperarea prejudiciului (profitul ratat) în legătură cu pretinsa îngrădire a dispune de acest „bun" și de percepe „posibile" onorarii din folosirea acestui pretins drept.

Referitor la profitul ratat, menționează că posibilitatea de a profesa nu reprezintă o certitudine a unui venit, ci mai degrabă o șansă de a realiza un venit în anumite circumstanțe, adică se aplică dispozițiile art.19 alin.(4) al Codului civil potrivit căruia pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. Astfel, în lipsa unei reputații care să rezulte din activitatea anterioară de avocat, nu există certitudinea unei clientele și realizarea unui beneficiu sub formă de onorarii, ci mai degrabă apariția unei șanse sau posibilități, după cum susține însuși reclamantul, de a încasa onorarii din eventuale/posibile noi contracte de asistență juridică încheiate în calitate de avocat cu posibili clienți. Trebuie să fie ținut cont de faptul că, posibilitatea unei întâmplări (fapt) este condiționată de șansa unei probabilități, sau altfel spus pentru ca posibilitatea să se realizeze/să se întâmple este necesară combinarea mai multor disponibilități/condiții. Așadar, lucrurile trebuie să se combine pentru a face o posibilitate să se întâmple/să se materializeze. Din această perspectivă, posibilitatea invocată de reclamant nu este decât o șansă ca lucrurile să se întâmple exact așa cum își dorește sau pretinde reclamantul că s-ar putea fi întâmplat.

În privința prejudiciului moral, conform art.2036 alin.(4) Cod civil, dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. Consideră întrunite dispozițiile enunțate prin simpla constatare a încălcării unui drept prin actele judecătorești rămase definitive și acordarea deja a unei satisfacții echitabile în mărime de 20000 lei.

Se atrage atenția că, reclamantul, pentru a calcula veniturile realizate de alți avocați, recurge la informațiile deținute de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la veniturile declarate de aceștia pe parcursul diferitor ani, însă atunci când reclamantul prezintă instanței de judecată informația despre veniturile sale acesta din urmă are deja altă abordare și o prezintă instanței de judecată extras bancar cu privire la rulajele pentru anul 2020 pe contul bancar al CA Sorochin Iuri. Această abordare diferențiată este contradictorie și are scopul de a induce în eroare instanța de judecată. Mai mult, rulajele de pe un cont bancar nu sunt echivalente profitului realizat de avocat din onorarii, or rulajul conține și alte intrări/ieșiri de surse financiare din/pe contul bancar care nu neapărat semnifică venitul avocatului din onorarii. Totodată, venitul net al avocatului trebuie să reprezinte suma de bani rămasă după plata tuturor contribuțiilor de asigurare socială și primelor de asigurare medicală fixe și a impozitului pe venit corespunzător, or la o eventuală

adjudecare a sumelor de către instanța de judecată în calitate de satisfacție echitabilă, din aceasta nu se vor calcula și reține impozitul pe venit și contribuțiile corespunzătoare, ceea ce va determina îmbogățirea fără justă cauză a reclamantului. Un alt aspect care trebuie luat în considerare de către instanța de judecată la o eventuală adjudecare a prejudiciului rezidă în perioada pentru care eventual trebuie să se evalueze venitul net al reclamantului declarat la organul fiscal și după reținerea impozitului și contribuțiilor corespunzătoare, și anume primul an de activitate a reclamantului în calitate de avocat, or anume această etapă inițială a activității de avocat este cea mai apropiată de o eventuală evaluare unui pretins venit ratat pe care reclamanta avea șansa să-l realizeze imediat după apariția dreptului său de a practica profesia avocat. Prin urmare, această perioadă trebuie să constituie anul 2017 și veniturile declarate de avocat la organele fiscale pentru această perioadă iulie 2017 - decembrie 2017 (un semestru) și datele obținute să fie aplicate în mod proporțional și cu luarea în considerare a ratei inflației pentru perioadele pentru care instanța de judecată eventual va decide adjudecarea unui prejudiciu sub forma venitului ratat. O altă abordare prin care să fie luate în calcul în mod general veniturile declarate pentru cel de-al patrulea an de activitate în calitate de avocat (2020) va fi inechitabilă și improprie. De asemenea, la fel de inechitabilă și disproporționată este cerința reclamantului de a lua în considerare cel mai mare venit declarat de un avocat pentru o anumită perioadă fiscală, or veniturile avocatului sunt determinate de reputația profesională a fiecărui avocat, clientela sa, nivelul de profesionalism și experiența pe care o deține și reclamantul nu poate pretinde nici măcar existența unei șanse de realizare a unui venit similar sau identic în condițiile în care pentru acea perioadă nici nu dispunea de experiența, renumele și portofoliul de contracte și clienți (naționali, internaționali, corporativi) care să permită reclamantului șansa și existența unei probabilități de a realiza un astfel de venit. Calculele prezentate de reclamant sunt simple speculații, bazate pe o pretinsă șansă de a realiza venituri similare celor prezentate din răspunsurile organului fiscal.

O condiție pentru compensarea prejudiciului material este că reclamanții trebuie să dovedească prejudiciul material pentru care ei solicită compensație și că ei nu pot fi compensați pentru prejudiciul pe care de fapt nu l-au suferit. Dacă proba nu este suficient de concludentă, o regulă generală spune că hotărârea judecătorească trebuie îndreptată împotriva părții care a avut sarcina de a dovedi faptele cauzei și care nu a reușit să o facă.

Cu titlu de principiu în soluționarea speței reține că art.1 Protocolul 1 al CEDO nu garantează dreptul de a dobândi proprietăți. În plus, un „bun”, în principiu, trebuie să fie actual și să existe la momentul atingerii nu poate fi vorba de un drept potențial sau aleatoriu. Astfel, în cauza Van der Mussele, CtEDO a estimat că nu puteau constitui un bun onorariile datorate unui avocat numit din oficiu și pe care acesta nu le-a primit din cauza incapacității de plată a clientului său, acestea având în speță un caracter viitor și nesigur (CEDH, 23 nov. 1983, aff. Van der Mussele c/Belgique, serie A, n° 70, Berger, n° 16).

CtEDO a estimat că, pentru a răspunde criteriilor din art.I, Prot. ad. al CEDO, bunul trebuie să aibă o valoare nesupusă riscurilor vieții economice (cu privire la volumul de activitate al unei profesii liberale, Comm. EDH, 6 avr. 1995, req. n° 14581/94, Fed. grecque des commissionnaires en douane c/ Grece: DR 81/123).

Astfel, o condiție este ca dreptul să existe realmente, sarcina probațiunii existenței dreptului revenind, în mod natural, celui care se prevalează de el. Totuși, un viitor câștig poate constitui „un bun” din moment ce titularul său poate prezenta dovada că acesta este incontestabil sau face obiectul unei creanțe garantate (Comm. EDH, 5 juill. 1994 Storksen c/Norvege: DR 78/88). Acesta este și cazul intereselor dobândite asupra cabinetului său de către un medic ce

practică liber (Comm. EDH, 8 mars 1988, req. n° 11540/85, Kami c/ Suede: DR 55/157) sau al clientelei unui avocat, care are valoare patrimonială (CEDH, 30 nov. 1987, aff. Hc/Belgique, serie A, n° 127-B: Berger, n° 74; Cah. dr. eur. 1988, p. 448- 449, chron. G. Cohen-Jonathan), sau al clientelei unui contabil (CEDH, 26 juin 1986, aff. Van Marie et a. c/Pays-Bas, s.A, n° 101: Berger, n° 49).

În concluzie, consideră că în raport cu circumstanțele cauzei reclamantul a fost deja despăgubit pentru încălcarea drepturilor sale patrimoniale care rezultă din dreptul de a practica profesia de avocat, drept care a apărut în virtutea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, inclusiv pentru încălcarea termenului rezonabil la examinarea litigiului.

Adițional, observă că reclamantul invocă dispozițiile art.2029 ale Codului civil modernizat, potrivit cărora (1) despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabilește pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacității sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ținându-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. Mai întâi de toate, consideră corectă anume aplicarea legislației în vigoare la momentul pretinsei fapte ilicite și în perioada pentru care se solicită calcularea venitului/profitului ratat. În același timp, aplicarea acestor dispoziții ale art.2029 ale Codului civil modernizat implică calcularea prescripției extinctive în raport cu fiecare venit lunar net ratat pe care l-ar fi putut realiza reclamantul, astfel după cum pretinde acesta, deci se poate solicita prin acțiune doar veniturile lunare nete ratate pentru ultimii 3 ani până la depunerea acțiunii în instanța de judecată, exact ca în cazul prestațiilor succesive. Astfel, deși dreptul subiectiv cu privire la întregul venit net ratat supraviețuiește prescripției dreptului la acțiune, dreptul la acțiune în privința veniturilor lunare nete ratate mai vechi de trei ani se stinge prin prescrierea acestora în termen de 3 ani de la apariția dreptului la acțiune în privința fiecărui venit lunar net ratat.

Solicită respingerea cererii de chemare în judecată drept neîntemeiată.

Argumentele Ministerului Justiției depuse în calitate de intervenient accesoriu (f.d.31-35, vol.II)

Ministerul Justiției, în calitate de intervenient, formulează referință, prin care califică pretențiile reclamantului ca fiind netemeinice, iar în acest sens invocă următoarele.

Conform art.22 alin.(2) din Legea nr.1260 cu privire la avocatură din 19 iulie 2002, licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează de către Ministerul Justiției în termen de 10 zile de la data depunerii cererii.

Urmare a emiterii încheierii nr.3r-145/16 a Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, prin care s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011 privind admiterea lui Iuri Sorochin în profesia de avocat, la data de 30 iunie 2017, Ministerul Justiției i-a eliberat prezentului reclamant, licența pentru exercitarea profesiei de avocat, seria *****nr.*****.

Precizează că, admiterea în profesia de avocat conform hotărârii Comisiei de Licențiere, în speță, a hotărârii judecătorești, nu poate fi calificată ca dobândirea statutului de avocat, și respectiv a tuturor drepturilor/obligațiilor aferente exercitării acestei activități profesionale. Or, la art.22 alin.(1) din Legea nr.1260 cu privire la avocatură, este stipulat că, licența pentru exercitarea profesiei de avocat este unicul act care confirmă statutul avocatului.

Respectiv, după primirea licenței, avocatul este în drept să desfășoare activitatea de avocat doar după: (a) depunerea jurământului, (b) înregistrarea unei forme de organizare a activității de avocat în condițiile art.32.

Prin urmare, menționează că emiterea hotărârii judecătorești privind admiterea lui Iuri Sorochin în profesia de avocat este o etapă din cadrul procesului de legalizare a activității profesionale de avocat, însă până la dobândirea și exercitarea efectivă a dreptului de a activa în calitate de avocat, este necesară parcurgerea mai multor etape, menționate supra.

Conform art.32 din Legea nr.1260 cu privire la avocatură, înregistrarea formelor de organizare, (1) cabinetele avocaților și birourile asociate de avocați se înregistrează de către Ministerul Justiției în termen de o lună de la data prezentării a) cererii de înregistrare; b) declarației de fondare a cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați. Forma declarației se aprobă de către Ministerul Justiției; c) copiilor licențelor pentru exercitarea profesiei de avocat; d) copiilor actelor care confirmă adresa sediului cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați; e) datelor de contact (număr de telefon, adresă electronică și poștală); f) confirmării privind notificarea Uniunii Avocaților despre intenția înregistrării, forma de organizare aleasă și sediu.

Potrivit art.32 alin.(2) din legea citată, cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați i se eliberează un extras din registru, care servește drept temei pentru punerea la evidența fiscală, înregistrarea în calitate de plătitor de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și de prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, pentru confecționarea ștampilei și deschiderea conturilor bancare.

Deci, conform Extrasului din Registrul Cabinetelor avocaților și Birourilor asociate de avocați, publicat pe site-ul oficial al Ministerului Justiției, este indicată informația precum că CA Sorochin Iuri situat în mun.Chișinău, str.Armenească, nr.100 este înregistrat în temeiul deciziei nr.174 din 10 iulie 2021.

Potrivit art.163 alin.(5) din Codul fiscal nr.1163 din 24 aprilie 1997, persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de specialitate, Serviciul Fiscal de Stat este în drept, la cererea contribuabilului, să atribuie cod fiscal diferit de codul fiscal personal, indicat în licență sau alt document care permite practicarea activității respective. Atribuirea codului fiscal, eliberarea certificatului de atribuire a codului fiscal, precum și confirmarea luării în evidență fiscală se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Deci, data la care avocatul a fost pus la evidență fiscală marchează începutul exercitării activității de avocat.

Din data emiterii hotărârii privind admiterea lui Iuri Sorochin în profesia de avocat (04 noiembrie 2011) până la data emiterii licenței (30 iunie 2017), înregistrării cabinetului de avocat (10 iulie 2017) și respectiv, punerea la evidență fiscală, acesta nu a exercitat activitatea profesională de avocat, nu a achitat contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Prin cererea de chemare în judecată a lui Iuri Sorochin se susține că, acesta ar fi fost privat de posibilitatea de a profesa avocatura în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017 și de posibilitatea de a obține profituri urmare a desfășurării activității de avocat. Profitul ratat invocat de reclamant ar consta din recuperarea onorariilor care ar fi fost posibil de obținut în această perioadă de timp (15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017).

În speță, reclamantul nu a desfășurat activitate de avocat, și implicit, nu poate pretinde că înainte de obținerea dreptului de a practica profesia de avocat a avut o clientelă, de la care ar putea avea careva onorarii.

În practica Curții Europene a Drepturilor Omului, cauza Buzescu c. României a reținut, de asemenea, că aplicabilitatea art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție se extinde la exercitarea profesiei de avocat și la reputația aferentă acesteia, iar în lipsa unei activități de avocat, în speță, reclamantul nu este în măsură să invoce existența unei reputații care să rezulte din exercitarea profesiei de avocat, or anume reputația avocatului este premisa pentru existența clientelei sale. În lipsa activității anterioare de avocat, lipsa implicită a unei reputații profesionale a avocatului, nu se poate pretinde existența unei clientele, prezența căreia să indice la existența unor beneficii de o anumită.

Cu privire la netemeinicia acțiunii. Reclamantul Iuri Sorochin pretinde că în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, nu a avut posibilitatea de a profesa avocatura și a fost privat de posibilitatea de a obține profituri de pe urma acesteia, fapt ce i-a cauzat un prejudiciu material, care îl estimează în sumă de 2514385,70 euro.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, reclamantului Iuri Sorochin i s-a acordat deja o compensație bănească, drept remediu al încălcării drepturilor sale prevăzute de art.6 și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, însă reclamantul solicită în mod repetat prin intermediul prezentei cereri de chemare în judecată, prejudiciul pentru restabilirea drepturilor încălcate, de care a beneficiat anterior.

Cu referire la cuantumul prejudiciului material, pe care îl solicită reclamantul sub formă de venit ratat, ține de menționat faptul că, reclamantul Iuri Sorochin pretinde la compensații bănești pentru perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, egale cu cel mai mare venit declarat de către un avocat din Republica Moldova în limitele de timp nominalizate, fără prezentarea unor dovezi care ar demonstra în ce măsură profitul pe care îl indicase în cererea de chemare în judecată, ar fi fost capabil să-l obțină.

Or, dacă reclamantul solicită recuperarea onorariilor pe care acesta le-ar fi putut încasa în condiția desfășurării activității în baza licenței de avocat începând cu data de 15 noiembrie 2010, în acest caz, veniturile pe care le-a estimat reclamantul că ar fi putut să le realizeze, putea fi justificată prin Declarațiile cu privire la impozitul pe venit (forma DAJ017), întocmite pentru perioada anilor 2017, 2018 și 2019, în care a activat efectiv în calitate de avocat.

Ministerul Justiției, apreciază pretențiile formulate de către reclamant, ca fiind neîntemeiate privind încasarea prejudiciului material, din motiv că datele prezentate de reclamant întru justificarea pretențiilor sale, nu se bazează pe datele cu privire la activitatea lui Iuri Sorochin după data obținerii licenței de avocat (30 iunie 2017).

În ceea ce ține solicitarea privind acordarea prejudiciului moral, consideră ca fiind o pretenție nejustificată, exagerată și neîntemeiată, în condițiile în care reclamantului i-a fost compensat în mod echitabil prejudiciul moral în legătură cu încălcările constatate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016.

În concluzie, în legătură cu cele enunțate supra, Ministerul Justiției solicită cu titlu principal declararea drept inadmisibilă a cererii de chemare în judecată a reclamantului și cu titlu secundar respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată a reclamantului.

Argumentele părții reclamante – cererea depusă la 20 septembrie 2023 privind modificarea calității procesuale ale Ministerului Justiției din intervenient accesoriu în pârât (f.d.71, vol.II)

Pe parcursul examinării cauzei, Ministerul Justiției a schimbat poziția sa față de dosarul menționat. Totodată, la 04 august 2023 a fost expediat răspuns de către Ministerul Justiției.

Din materialele prezentate de reclamant, s-a observat că ambii pârâți au conlucrat împreună pentru a pune piedici în exercitarea profesiei de avocat și de a executa un titlu executoriu (hotărârea instanței de judecată).

În asemenea circumstanțe, pârâtul urmează să răspundă solidar, or chiar din răspuns se observă că ministrul Al. Tanase (avocat) pe atunci până a fost depus recurs la hotărârea din 04 martie 2011 a menționat, că pârâtul (adică UAM) urmează să atace hotărârea din 04 martie 2011. Totodată, ține să menționeze că din răspunsul expediat reclamantului se înțelege că au comunicat și au „lucrat" împreună. La rândul său, Ministerul nu a depus recurs la hotărârea din 04 martie 2011.

Mai mult ca atât, la prima referință depusă de președintele UAM - ***** pe acțiune, se observă că UAM dă vina pe toți: minister, judecători și consideră că nu ei au îngrădit dreptul la accedere în profesie. Consideră că toți au pus mână la mână și au pus piedici la exercitarea profesiei de avocat.

Ceea ce ține de alegațiile participanților că instanța de judecată CSJ din oficiu fără ca reclamantul să ceară a acordat satisfacție echitabilă doar pentru încălcare a art.6 §1 CoEDO. Ceea ce ține de prejudiciul material (venit ratat) CSJ nici nu s-a expus. Reclamantul nu a avut bani din profesia pe care o dorea și admira, nu a avut acces în profesie, nu a avut stagiu, creșterea în profesie. Reclamantul nu trebuie să sufere în propriul său adevăr.

Conform recomandărilor aprobate prin decizia nr.2 din 30 martie 2012, diapazonul pentru serviciile avocaților ora de lucră costă 50-150 euro/oră.

Astfel, partea reclamantă solicită încasarea sumelor indicate în acțiunea de bază în mod solidar de la ambele părți pârâte.

Argumentele părții reclamante – cererea depusă la 27 octombrie 2023 privind completare a temeiului acțiunii (f.d.96, 97, vol.II)

Conform recomandărilor aprobate prin decizia nr.2 din 30 martie 2012 diapazon pentru serviciile avocaților ora de lucru costă 50-150 euro/oră. Calcul pentru venit ratat (prejudiciul material) din 15 noiembrie 2010 până la 02 iulie 2017 total au trecut zile 2421. Totodată, un avocat cel puțin lucrează 8 ore în asemenea circumstanțe 8 (ore) * 150 (euro/ora) = 1200 euro. Respectiv, 2421 (zile) * 1200 (euro) = 2905200 euro, ceea ce constituie venit ratat (prejudiciul material).

Astfel, partea reclamantă solicită ca instanța de judecată să ia în calcul și asemenea circumstanțe.

Poziția participanților expusă în cadrul examinării cauzei

În ședința de judecată, partea reclamantă și reprezentantul său au indicat că susțin pe deplin cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acesteia ca fiind una întemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul părții pârâte – Uniunea Avocaților a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul părții pârâte – Ministerul Justiției a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind expunerile celor prezenți în ședința de judecată, examinând materialele cauzei în raport cu circumstanțele stabilite și normele aplicabile speței, instanța de judecată reține următoarele considerente.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei*.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*.

Iar în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Potrivit art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant*.

Conform art.19 Cod civil, *(1) în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). (4) Pierderea şansei se repară doar dacă ea constă în dispariţia actuală şi certă a unei eventualităţi favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde şansei pierdute şi nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din şansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. (6) În locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin.(2) şi (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obţinut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului*.

Potrivit art.1998 Cod civil (art.1398 Cod civil în vigoare până la 01.03.2019), *(1) cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege*.

Conform art.2029 Cod civil, *(1) despăgubirea pentru salariul sau venitul ratat se stabileşte pe baza venitului mediu lunar net din muncă sau altă activitate a persoanei vătămate din ultimul an înainte de pierderea sau reducerea capacităţii sale de muncă ori, în lipsă, pe baza venitului lunar net pe care l-ar fi putut realiza, ţinîndu-se seama de calificarea profesională pe care o avea sau ar fi avut-o la terminarea pregătirii pe care era în curs să o primească. (2) Cu toate acestea, dacă persoana vătămată face dovada posibilităţii obţinerii unui salariu sau venit mai mare în baza unui contract încheiat în ultimul an, iar acesta nu a fost pus în executare, se va ţine seama în determinarea despăgubirii de aceste venituri*.

Referitor la cerința reclamantului Iuri Sorochin privind încasarea prejudiciului material în sumă de 2514395,70 euro, concretizat prin cererea depusă la 27 octombrie 2023, în sumă de 2905200 euro, instanța reține că aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

Prejudiciul material pretins de partea reclamantă nu constă într-o daună efectiv suportată, ci într-un profit ratat, pe care reclamantul susține că l-ar fi obținut din exercitarea profesiei de avocat în perioada 15 noiembrie 2010 – 02 iulie 2017, dacă licența i-ar fi fost eliberată la timp. Astfel, obiectul cauzei nu constă în existența litigiului anterior privind admiterea reclamantului în profesia de avocat, care este confirmată prin actele judecătorești anexate la materialele cauzei, ci existența, întinderea și caracterul reparabil al venitului nerealizat invocat în prezenta cauză.

Prin urmare, instanța de judecată reține că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 s-a menținut în vigoare hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, prin care hotărârea Comisiei de licențiere nr.19 din 15 noiembrie 2010 a fost anulată în partea ce îl privea pe Iuri Sorochin, fiind dispusă admiterea acestuia în profesia de avocat, cu punerea executării hotărârii în sarcina Ministerului Justiției ca temei pentru eliberarea licenței. Totodată, Curtea Supremă de Justiție a recunoscut încălcarea drepturilor reclamantului garantate de art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

Această constatare are autoritate în prezenta cauză sub aspectul situației juridice stabilite anterior. Respectiva circumstanță confirmă că reclamantul a obținut, în procedura de judecată anterioară, recunoașterea dreptului său de a fi admis în profesia de avocat și că procedurile ulterioare hotărârii din 04 martie 2011 au afectat dreptul acestuia. Totuși, această constatare nu echivalează cu dovada automată a prejudiciului material solicitat în prezenta cauză și nici nu exonerează reclamantul de obligația de a proba, potrivit regulilor generale ale probațiunii, că ar fi obținut veniturile indicate, că acestea ar fi constituit profit net și că neobținerea lor se află într-o legătură cauzală directă cu faptele imputate pârâților. Or, potrivit regulilor răspunderii civile delictuale, angajarea răspunderii presupune întrunirea cumulativă a faptei ilicite, vinovăției, prejudiciului și legăturii de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu. În privința prejudiciului patrimonial sub forma profitului ratat, partea reclamantă trebuie să demonstreze nu doar că a fost lipsită de posibilitatea de a desfășura o anumită activitate, ci și faptul că în condițiile obișnuite ale desfășurării acelei activități, ar fi obținut un anumit venit, cu un grad suficient de probabilitate. Profitul ratat nu poate fi confundat cu o simplă speranță, eventualitate ori perspectivă abstractă de câștig.

Instanța de judecată reține că profesia de avocat este o profesie cu venituri obținute din exercitarea acesteia care depind de anumiți factori individuali și variabili, cum ar fi experiența profesională, reputația, specializarea, existența unei clientele, volumul cauzelor, capacitatea de organizare a activității, complexitatea serviciilor prestate, cheltuielile profesionale, obligațiile fiscale și conjunctura pieței serviciilor juridice din perioada de referință. Prin urmare, simpla deținere a licenței de avocat sau posibilitatea de a accede în profesie nu garantează obținerea unui venit determinat, cu atât mai puțin obținerea celor mai mari venituri declarate de alți avocați în perioada de referință.

Metoda de calcul promovată de reclamant se bazează, în esență, pe informațiile comunicate de Serviciul Fiscal de Stat privind cel mai mare venit declarat de un avocat în anii 2010-2017. Din materialele cauzei rezultă că reclamantul a utilizat valorile maxime declarate de avocați pentru fiecare an, iar apoi le-a convertit în euro și le-a raportat la perioada în care susține că nu a putut exercita profesia de avocat. Aici, se impune necesitatea de a indica că instanța de judecată apreciază că această metodologie nu poate fundamenta acordarea prejudiciului material solicitat. Datele privind cel mai mare venit declarat de un avocat nu reflectă venitul probabil al reclamantului, nu reprezintă media veniturilor profesiei, nu exprimă venitul unui avocat aflat la început de activitate și nu demonstrează că reclamantul s-ar fi aflat într-o situație comparabilă cu avocatul care a declarat cel mai mare venit în anii respectivi. Aceste date informaționale constituie un reper statistic maximal, referitor la persoane neidentificate, cu experiență, clientelă, reputație și structură de activitate necunoscută.

În acest sens, instanța de judecată consideră că a admite calculul reclamantului ar însemna a prezuma că, din momentul obținerii licenței, acesta ar fi realizat anual cele mai mari venituri din întreaga profesie de avocat, fără a avea o bază probatorie individualizată. O asemenea prezumție nu poate fi acceptată ca fiind una întemeiată, or răspunderea civilă are funcție reparatorie, nu una de atribuire a celui mai avantajos scenariu economic posibil. Despăgubirea trebuie să repună persoana vătămată, în măsura posibilului, în situația în care s-ar fi aflat în lipsa faptei prejudiciabile, dar numai în limita prejudiciului dovedit, nu în limita unui câștig maximal ipotetic.

Înscrisul privind distribuția veniturilor avocaților pentru anul 2017 indică un diapazon semnificativ a veniturilor declarate de avocați, cu un număr mare de avocați în categoriile inferioare de venit și cu un număr redus în categoriile superioare, adică pentru cele mai mari venituri declarate. Această informație confirmă caracterul excepțional al veniturilor maxime invocate de reclamant și caracterul neîntemeiat al folosirii lor ca reper unic pentru stabilirea profitului ratat al unei persoane care nu a desfășurat anterior activitate efectivă de avocat în perioada de referință.

Mai mult ca atât, chiar presupunând existența unor încasări potențiale, profitul ratat ar trebui determinat prin raportare la venitul net, după deducerea cheltuielilor aferente exercitării profesiei, a impozitelor, contribuțiilor, costurilor de organizare a activității, cheltuielilor administrative și altor obligații specifice profesiei de avocat. Calculul reclamantului nu reflectă această distincție și nu demonstrează care parte din sumele invocate ar fi constituit un beneficiu net susceptibil de reparare. Tot în acest sens, partea reclamantă nu a dovedit faptul că în perioada de referință avea clientela corespunzătoare care a solicitat prestarea serviciilor de asistență juridică anume din partea reclamantului.

La caz, instanța de judecată reține că partea reclamantă nu a prezentat contracte de asistență juridică pe care nu le-ar fi putut executa din cauza lipsei licenței, oferte de colaborare, angajamente de reprezentare, cauze concrete pe care urma să le preia, corespondență cu

potențiali clienți ori alte înscrisuri care să confirme existența unui flux real sau probabil de venituri în perioada 2010-2017. În aceste circumstanțe, și anume în lipsa unor asemenea probe, instanța nu poate stabili că partea reclamantă ar fi obținut veniturile indicate în cererea de chemare în judecată sau că ar fi existat măcar un venit apropiat de această sumă.

Această lipsă nu poate fi suplinită nici prin studiile, calificările profesionale, referințele sau recomandările prezentate de reclamant. Acestea pot confirma pregătirea juridică și aprecierea profesională a reclamantului, însă nu dovedesc existența unor venituri ratate concrete, a unei clientele reale, a unor contracte neexecutate sau a unor onorarii care ar fi fost încasate cu certitudine ori cu un grad rezonabil de probabilitate. Capacitatea profesională a unei persoane nu poate fi transformată în mod automat într-un anumit cuantum al profitului ratat pentru o perioadă de timp.

De asemenea, instanța de judecată reține și faptul că reclamantul a invocat recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților, însă acestea nu pot constitui un temei suficient pentru stabilirea prejudiciului material solicitat. Aici, se impune necesitatea de a evidenția faptul că recomandările privind onorariile avocaților au caracter orientativ și pot fi relevante, după caz, pentru aprecierea rezonabilității unor cheltuieli de asistență juridică ori a unor onorarii contractate, însă ele nu demonstrează existența unor contracte concrete, a unui volum real de muncă, a unor clienți determinați sau a unor venituri efectiv ratate.

În acest sens, instanța de judecată atestă faptul că în cursul examinării prezentei cauzei, a fost dispusă efectuarea unei expertize judiciare economice tocmai pentru determinarea valorii venitului ratat invocat de reclamant. Astfel, prin încheierea din 27 octombrie 2021 s-a dispus efectuarea expertizei pentru calcularea valorii venitului ratat în perioada 15 noiembrie 2010 - 02 iulie 2017, iar ulterior, prin încheierea din 05 decembrie 2022, după imposibilitatea efectuării expertizei inițiale, s-a dispus efectuarea expertizei de către un alt expert. Din materialele cauzei rezultă cu certitudine faptul că expertul desemnat a solicitat prezentarea unor acte suplimentare pe care le-a considerat indispensabile pentru întocmirea raportului de expertiză, inclusiv registrul contractelor de asistență juridică, contractele de asistență juridică, registrul de venituri și cheltuieli, extrasele bancare ale cabinetului avocatului, rapoartele fiscale și alte date privind activitatea profesională a reclamantului după obținerea licenței. Aceste acte erau necesare pentru stabilirea unui reper individualizat privind capacitatea reală de generare a veniturilor de către reclamant și pentru efectuarea unei proiecții economice întemeiate pe date concrete. Neprezentarea acestor acte și imposibilitatea finisării expertizei dispuse nu pot fi interpretate în favoarea reclamantului întrucât anume acesta este cel care pretinde existența prejudiciului material, iar probarea cuantumului prejudiciului material îi părții reclamante. Or, prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 ianuarie 2024, s-a luat act de refuzul părții reclamante în efectuarea expertizei dispuse anterior, ținând cont de cele comunicate în cadrul ședinței de judecată. Prin urmare, instanța de judecată nu poate înlocui expertiza neefectuată și lipsa documentelor primare prin propriile presupuneri, mai ales atunci când suma solicitată este una foarte ridicată și se întemeiază pe o activitate profesională care nu a fost efectiv desfășurată în perioada de referință.

Înscrisurile privind anumite încasări ale Cabinetului Avocatului „Sorochin Iuri” în anii ulteriori obținerii licenței nu schimbă această concluzie. Aceste date privesc perioade ulterioare celei pentru care se solicită despăgubiri și reflectă o activitate desfășurată într-un alt context profesional, economic și de timp. Respectiv, instanța de judecată reține că înscrisurile post-licențiere ar fi putut avea relevanță în cadrul unei expertize economice, ca unul dintre reperele individuale pentru aprecierea capacității reale de generare a veniturilor. Totuși, în lipsa tuturor

documentelor solicitate de expert și în lipsa unui raport de expertiză finalizat, aceste informații izolate nu permit instanței să stabilească o reflectare certă sau rezonabilă a profitului ratat pentru perioada anterioară obținerii licenței.

În ceea ce privește legătura de cauzalitate, instanța reține că într-un final reclamantul atribuie întregul prejudiciu material ambilor pârâți, pentru întreaga perioadă 15 noiembrie 2010 - 02 iulie 2017. Respectiva abordare a părții reclamante este prea largă și nu ține cont de succesiunea juridică a evenimentelor. Or, perioada indicată de reclamant include acte ale Comisiei de licențiere, exercitarea căilor de atac de către părți, hotărâri judecătorești succesive, admiterea unui recurs tardiv de către instanța de apel, redeschiderea procedurii la cererea Agentului Guvernamental, decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 și eliberarea ulterioară a licenței de avocat. Prin urmare, fiecare etapă are un autor, un regim juridic și efecte proprii.

În privința Uniunii Avocaților din Republica Moldova, instanța de judecată reține că nu poate fi atrasă răspunderea acesteia pentru prejudiciul material pretins doar pentru faptul că a exercitat o cale de atac împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 04 martie 2011. Exercitarea căilor de atac reprezintă un drept procesual al părții, iar verificarea admisibilității acestora, inclusiv sub aspectul termenului, revenea instanței de judecată. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, viciul fundamental a fost legat de admiterea și examinarea recursului tardiv de către instanța de apel, fiind calificat ca eroare judiciară, nu ca faptă delictuală proprie a Uniunii Avocaților. Prin urmare, instanța de judecată nu a identificat probe care să confirme că Uniunea Avocaților a acționat fraudulos, abuziv sau cu rea-credință în scopul producerii unui prejudiciu patrimonial reclamantului. În lipsa unei asemenea dovezi, nu se poate considera că toate veniturile pe care reclamantul susține că le-ar fi obținut în perioada 2010-2017 sunt consecința directă a conduitei Uniunii Avocaților. Simpla existență a unui act inițial ulterior anulat nu este suficientă pentru a stabili, fără proba prejudiciului concret și a cuantumului acestuia, obligația de plată a unei despăgubiri materiale conform cuantumului solicitat de partea reclamantă.

În partea Ministerului Justiției, instanța reține că autoritatea avea competența eliberării licenței de avocat, iar conduita acesteia a fost analizată distinct în raport cu prejudiciul moral. Totuși, pentru admiterea cerinței privind prejudiciul material era necesar ca reclamantul să dovedească venitul concret pe care l-ar fi obținut dacă licența i-ar fi fost eliberată la momentul indicat, precum și raportul direct dintre neeliberarea licenței și suma solicitată. Chiar dacă neeliberarea promptă a licenței este aptă să producă o stare de incertitudine profesională și, în anumite condiții, poate genera despăgubiri morale, aceasta nu conduce automat la acordarea unor despăgubiri materiale în cuantumul pretins.

Astfel, instanța face diferență între existența unei atingeri nepatrimoniale, care poate fi dedusă din natura și durata incertitudinii profesionale, și existența unui prejudiciu material, care necesită o bază probatorie concretă privind venitul nerealizat.

În speță, reclamantul a demonstrat existența unei circumstanțe în care nu a putut exercita profesia de avocat până la eliberarea licenței, însă nu a demonstrat că ar fi obținut suma de 2514395,70 euro, concretizată prin cererea depusă la 27 octombrie 2023, în sumă de 2905200 euro sau un alt cuantum determinabil cu suficientă certitudine.

La caz, urmează a se indica și faptul că sumele acordate anterior reclamantului prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018 nu împiedică, în principiu, examinarea unei cereri distincte de reparare a prejudiciului material, în măsura în care aceasta nu a fost examinată anterior. Cu toate acestea,

existența remediilor anterioare nu suplinește lipsa probelor privind profitul ratat și nu transformă constatarea încălcării drepturilor reclamantului într-un temei suficient pentru acordarea despăgubirilor materiale solicitate în prezenta cauză.

Prin urmare, concluzia de respingere a cerinței părții reclamante cu privire la încasarea prejudiciului material se datorează faptului că partea reclamantă nu a administrat probe suficiente care să confirme existența și întinderea prejudiciului material pretins, caracterul net al venitului nerealizat, probabilitatea reală a obținerii acestuia și legătura cauzală directă dintre suma solicitată și conduita fiecărui pârât.

Astfel, cerința reclamantului Iuri Sorochin privind încasarea prejudiciului material urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la cerința părții reclamante privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 euro, instanța reține că aceasta urmează a fi admisă parțial față de pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în limita sumei de 70000 lei, și respinsă ca neîntemeiată față de partea pârâtă - Uniunea Avocaților din Republica Moldova, precum și în restul cuantumului solicitat.

Conform art.2036 Cod civil (art.1422 Cod civil în vigoare până la 01.03.2019), *(1) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial*.

În corespundere cu art.2037 Cod civil, (art.1423 Cod civil în vigoare până la 01.03.2019), *(1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate*.

Conform art.22 din Legea nr.1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (în vigoare la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016), *(1) licenţa pentru exercitarea profesiei de avocat este unicul act care confirmă statutul avocatului. (2) Licenţa pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează de către Ministerul Justiţiei în termen de 10 zile de la data depunerii cererii. (3) Licenţa pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează pe termen nelimitat şi este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova. (4) Hotărîrea privind refuzul de eliberare a licenţei pentru exercitarea profesiei de avocat poate fi atacată în contencios administrativ*.

Prejudiciul moral, prin natura sa, nu poate fi evaluat printr-un calcul matematic, însă nici nu poate fi acordat în mod automat, exclusiv în baza afirmațiilor părții care îl pretinde. Compensarea prejudiciului moral presupune constatarea unei atingeri reale aduse valorilor nepatrimoniale ale persoanei, identificarea conduitei ilicite imputabile pârâtului, stabilirea legăturii cauzale dintre conduită și consecința invocată, precum și determinarea unui cuantum echitabil, proporțional și suficient, care să aibă caracter compensatoriu și nu unul care să pedepsească.

În speță, circumstanțele care se referă la prejudiciul moral invocat de reclamant nu poate fi analizate global, prin raportarea întregii perioade de referință (15 noiembrie 2010 - 02 iulie 2017) la ambii pârâți, fără delimitarea conduitei fiecăruia. După cum s-a reținut și anterior,

circumstanțele cauzei s-au format printr-o succesiune de acte și proceduri distincte: hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, exercitarea căilor de atac, soluțiile instanțelor de judecată, redeschiderea procedurii la cererea Agentului Guvernamental, pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, eliberarea licenței în anul 2017 și conduita Ministerului Justiției în raport cu eliberarea licenței.

Cu privire la partea pârâtă - Uniunea Avocaților din Republica Moldova, instanța reține că partea reclamantă invocă faptul că hotărârea Comisiei de licențiere nr.19 din 15 noiembrie 2010 a fost anulată în partea ce îl privea, precum și faptul că Uniunea Avocaților a contestat hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011. Aceste împrejurări sunt relevante pentru înțelegerea originii litigiului, însă nu sunt suficiente pentru angajarea răspunderii civile a Uniunii Avocaților pentru prejudiciul moral solicitat în prezenta cauză.

Utilizarea unei căi de atac constituie exercitarea unui drept procesual recunoscut părții respective. Chiar dacă ulterior s-a constatat că recursul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011 a fost admis spre examinare cu încălcarea regulilor procedurale, controlul judiciar îi revenea instanței de judecată. Or, partea care declară o cale de atac nu substituie rolul instanței, iar simpla exercitare a căii de atac nu poate fi calificată automat drept faptă ilicită delictuală. Această concluzie este confirmată de raționamentul reflectat în decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, prin care viciul fundamental a fost legat de admiterea și examinarea recursului tardiv, precum și de efectele erorii judiciare produse prin casarea hotărârii favorabile reclamantului. După cum s-a indicat și mai sus, instanța supremă a recunoscut încălcarea drepturilor reclamantului garantate de art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art.1 din Protocolul nr.1 la Convenție, însă această încălcare a fost analizată prin prisma conduitei instanței care a admis și examinat calea de atac tardivă. În lipsa probării unei conduite abuzive, frauduloase ori concertate din partea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, consecințele generate de această eroare judiciară nu pot fi transferate asupra părții care a exercitat calea de atac.

Din materialele cauzei instanța de judecată nu a identificat probe care să demonstreze că Uniunea Avocaților ar fi acționat cu rea-credință, ar fi urmărit împiedicarea prin mijloace ilicite a părții reclamante de a obține licența de avocat sau ar fi influențat necorespunzător Ministerul Justiției în sensul neeliberării licenței și blocării procedurii de eliberare a licenței.

În circumstanțele respective, instanța atestă că răspunderea Uniunii Avocaților pentru prejudiciul moral solicitat de partea reclamantă nu poate fi reținută.

În concluzie, cerința părții reclamante privind încasarea prejudiciului moral de la Uniunea Avocaților din Republica Moldova urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la Ministerul Justiției, instanța de judecată reține că anume acesta era responsabil de eliberarea licenței de avocat. Or, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011, executarea hotărârii a fost pusă în sarcina Ministerului Justiției, actul judecătoresc servind drept temei pentru eliberarea licenței reclamantului. Ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, această hotărâre a fost menținută în vigoare.

Din materialele cauzei rezultă că, după pronunțarea hotărârii din 04 martie 2011, reclamantul a solicitat Ministerului Justiției eliberarea licenței de avocat, însă prin răspunsul din 11 aprilie 2011 autoritatea nu a dat curs solicitării, invocând faptul că hotărârea motivată nu fusese comunicată participanților care nu s-au prezentat la proces și că aceasta urma să fie atacată de pârât în instanța ierarhic superioară. Instanța de judecată apreciază că această poziție, întemeiată pe perspectiva unei eventuale contestări ulterioare, a menținut reclamantul într-o stare

de incertitudine profesională și a contribuit la împiedicarea valorificării efective a efectelor hotărârii judecătorești favorabile.

Ținând cont de evoluția circumstanțelor speței, instanța de judecată consideră că nu poate fi pusă în sarcina Ministerului Justiției întreaga durată a procedurilor judiciare și nici eroarea judiciară care a constat în admiterea recursului tardiv. Totuși, în calitate de autoritate competentă pentru eliberarea licenței, Ministerul Justiției avea obligația de a trata dreptul recunoscut al reclamantului nu ca pe o simplă afirmație formală, ci ca pe un drept care trebuia valorificat efectiv. Or, accesul la profesia de avocat depindea în mod practic de eliberarea licenței, iar fără acest act reclamantul nu putea iniția procesul conform legislației pentru a exercita profesia.

Mai mult ca atât, după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, nu mai exista incertitudinea juridică anterioară cu privire la temeiul admiterii reclamantului în profesia de avocat. Din acel moment, Ministerul Justiției avea obligația să acționeze cu promptitudine, astfel încât hotărârea favorabilă reclamantului să producă efecte reale, iar dreptul recunoscut pe cale judiciară să nu rămână unul pur teoretic. Cu toate acestea, licența de avocat a fost eliberată abia la 30 iunie 2017, reclamantul indicând că posibilitatea efectivă de exercitare a profesiei a intervenit la 02 iulie 2017.

Instanța de judecată consideră că această întârziere nu poate fi privită ca o simplă deficiență de ordin administrativ. Pentru reclamant, actul judecătoresc al Curții Supreme de Justiție privea accesul efectiv la o profesie juridică, iar neeliberarea licenței într-un termen prompt era aptă să genereze suferințe morale reale, constând în frustrare, stare de incertitudine juridică, percepția caracterului lipsit de efect practic al solicitărilor, afectarea încrederii în executarea efectivă a actului judecătoresc și atingerea adusă demnității profesionale.

La stabilirea perioadei relevante pentru evaluarea prejudiciului moral imputabil Ministerului Justiției, instanța de judecată reține că aceasta nu poate fi redusă exclusiv la intervalul ulterior deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016. Într-adevăr, acest interval are o importanță deosebită, deoarece după pronunțarea deciziei instanței supreme obligația autorității de a elibera licența era lipsită de orice incertitudine juridică. Totuși, conduita Ministerului Justiției trebuie analizată în contextul mai larg al cauzei, deoarece încă din 11 aprilie 2011 autoritatea a refuzat să dea curs solicitării reclamantului de eliberare a licenței în temeiul hotărârii din 04 martie 2011, iar această poziție a contribuit la menținerea reclamantului într-o stare prelungită de incertitudine profesională.

Prin urmare, instanța de judecată reține că prejudiciul moral imputabil Ministerului Justiției derivă din nevalorificarea efectivă, într-un termen rezonabil și prompt, a dreptului reclamantului la eliberarea licenței de avocat, drept recunoscut prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 04 martie 2011 și confirmat definitiv prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016. Această conduită a afectat însuși parcursul profesional al reclamantului, deoarece exercitarea profesiei de avocat era imposibilă în lipsa licenței.

Instanța de judecată reține că reclamantul a beneficiat anterior de anumite remedii, cum ar fi: prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 i-a fost acordată suma de 20000 lei cu titlu de satisfacție echitabilă pentru încălcarea drepturilor garantate de Convenție, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018 i-a fost acordată suma de 50000 lei pentru încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil. Aceste remedii nu pot fi ignorate, deoarece ele au compensat o parte din consecințele morale ale procedurilor anterioare și ale duratei excesive a litigiului. Totuși, instanța apreciază că aceste remedii nu exclud integral cerința privind încasarea prejudiciului moral din contul Ministerului Justiției. Suma acordată de Curtea Supremă de Justiție în 2016 nu a fost rezultatul unei acțiuni civile formulate de reclamant

împotriva Ministerului Justiției pentru repararea integrală a prejudiciului moral cauzat prin neeliberarea licenței, iar despăgubirea acordată în anul 2018 a vizat durata examinării cauzei, nu conduita administrativă concretă ce se referă la eliberarea licenței. Prin urmare, remediile anterioare trebuie luate în calcul, dar nu pot constitui temei pentru respingerea totală a cerinței actuale. Or, sumele acordate anterior reclamantului nu produc efectul unei excluderi absolute în prezenta cauză a dreptului la repararea prejudiciului moral pretins față de Ministerul Justiției.

Din circumstanțele speței, instanța de judecată nu poate reține întreaga sumă solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral, ca fiind una întemeiată. Cuantumul de 100000 euro este vădit disproporționat în raport cu probele administrate și cu criteriile de evaluare echitabilă a prejudiciului moral. Reclamantul nu a demonstrat prin probe concludente existența unor consecințe psihologice grave, permanente sau medical constatate, nu a probat legătura directă dintre conduita Ministerului Justiției și toate împrejurările personale invocate, inclusiv pretinsele proceduri penale, percheziții, afectarea vieții familiale sau abandonarea studiilor doctorale. Instanța de judecată nu poate include în prejudiciul moral reparabil afirmațiile privind dosare penale pretins inventate, efectuarea percheziților sau alte pretinse acțiuni ostile, în lipsa unor hotărâri ori acte ale organelor competente care să stabilească caracterul ilegal al acestor măsuri și legătura lor directă cu Ministerul Justiției. De asemenea, nu există probe suficiente care să confirme că eventuala necontinuare a studiilor doctorale a fost cauzată nemijlocit de neeliberarea licenței de avocat.

În consecință, prejudiciul moral urmează a fi evaluat exclusiv prin raportare la componenta dovedită și imputabilă Ministerului Justiției, și anume menținerea reclamantului într-o stare de incertitudine profesională prin neeliberarea licenței în condițiile existenței unui act judecătoresc irevocabil și favorabil părții reclamante, afectarea sentimentului de securitate juridică, diminuarea încrederii în capacitatea hotărârilor judecătorești de a produce efecte concrete, precum și afectarea demnității profesionale a reclamantului.

La stabilirea cuantumului compensației, instanța ține cont de durata perioadei în care reclamantul a fost menținut în incertitudine profesională, de importanța profesiei de avocat pentru realizarea profesională și socială a acestuia, de caracterul definitiv al recunoașterii dreptului său, precum și de obligația autorității publice competente de a asigura punerea efectivă în executare a hotărârilor judecătorești. Aceste circumstanțe justifică acordarea unei compensații efective și proporționale cu prejudiciul moral constatat, fără ca cuantumul acesteia să dobândească un caracter excesiv.

Raportând circumstanțele cauzei la criteriile echității, proporționalității și caracterului compensatoriu al despăgubirii morale, instanța de judecată apreciază că suma de 70000 lei reprezintă o compensație echitabilă, proporțională și suficientă pentru prejudiciul moral imputabil Ministerului Justiției. Această sumă reflectă caracterul îndelungat al incertitudinii profesionale suportate de reclamant și importanța dreptului afectat, dar rămâne rezonabilă în raport cu suma de 100000 euro solicitată, care nu este justificată prin probe suficiente și nu corespunde criteriilor de proporționalitate.

Prin urmare, instanța va admite parțial cerința privind încasarea prejudiciului moral, va încasa de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului Iuri Sorochin suma de 70000 lei cu titlu de prejudiciu moral, va respinge cerința privind încasarea prejudiciului moral față de Uniunea Avocaților din Republica Moldova ca neîntemeiată, iar în rest va respinge pretenția reclamantului ca neîntemeiată.

Cu referire la cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța reține că, potrivit art.82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*.

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Cu referire la cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei judiciare, instanța de judecată reține că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 decembrie 2022, la solicitarea reclamantului Iuri Sorochin, a fost dispusă efectuarea expertizei judiciare economice de către Biroul Individual de Expertiză Judiciară „Ghimp Ina", cheltuielile aferente fiind puse în sarcina reclamantului.

Din materialele cauzei rezultă că, în temeiul contractului nr.19/22 din 20 decembrie 2022, încheiat între reclamant și Biroul Individual de Expertiză Judiciară „Ghimp Ina", a fost stabilit onorariul pentru efectuarea expertizei în sumă de 80000 lei, achitat de reclamant la 27 decembrie 2022, conform ordinului de plată nr.151.

Totuși, expertiza judiciară nu a fost efectuată, întrucât reclamantul nu a prezentat documentele suplimentare solicitate de expert, considerate indispensabile pentru efectuarea cercetării. Prin scrisoarea nr.70/23 din 06 iunie 2023, expertul judiciar a informat instanța despre imposibilitatea efectuării expertizei și remiterea dosarului fără executare, precizând că restituirea mijloacelor bănești achitate pentru expertiză poate fi solicitată prin depunerea unei cereri scrise la sediul biroului de expertiză. Mai mult, prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 ianuarie 2024, instanța a luat act de refuzul reclamantului de la efectuarea expertizei judiciare dispuse anterior.

În aceste circumstanțe, instanța constată că suma de 80000 lei, deși achitată efectiv de reclamant, nu a reprezentat contravaloarea unui raport de expertiză efectuat și administrat în cadrul procesului. Totodată, imposibilitatea efectuării expertizei nu poate fi imputată pârâților, iar reclamantului i-a fost comunicată posibilitatea solicitării restituirii mijloacelor bănești de la prestatorul serviciilor de expertiză.

Prin urmare, instanța apreciază că nu există temei pentru obligarea pârâților la compensarea sumei de 80000 lei, achitate de reclamant pentru expertiza judiciară neefectuată, fără a prejudicia dreptul acestuia de a solicita restituirea mijloacelor bănești în raporturile juridice cu prestatorul serviciilor de expertiză.

În privința celorlalte cheltuieli de judecată, instanța reține că, prin încheierea din 30 iulie 2026, a fost deja dispusă restituirea reclamantului a taxei de stat în sumă totală de 25100 lei.

În aceste circumstanțe, ținând cont de soluționarea chestiunii privind restituirea taxei de stat, de admiterea doar parțială a acțiunii și de lipsa temeiurilor pentru compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată, instanța concluzionează că cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată de la pârâți urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Din considerentele reflectate supra, instanța de judecată concluzionează necesitatea admiterii în parte a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată.

Se încasează de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Iuri Sorochin (*IDNP* *****) suma de 70 000 lei (*șaptezeci mii lei*) cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, cerințele formulate se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga
Copia corespunde originalului,
Judecător *Andrei Ojoga*